

РАЕW

Які міжнародні угоди зобов'язують Україну впроваджувати процедури ОВД? (наприклад, Конвенція Еспо)

Процедура ОВД — це не «унікальна» процедура, яка діє виключно в Україні, це імplementована Директива ЄС та міжнародні угоди.

В її основі закладені наступні міжнародні зобов'язання:

 [Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля](#) (далі – Орхуська (Орхуська) Конвенція). Метою є сприяння захисту права кожної людини нинішнього і прийдешніх поколінь жити в навколишньому середовищі, сприятливому для її здоров'я та добробуту, кожна зі Сторін гарантує права на доступ до інформації, на участь громадськості в процесі прийняття рішень і на доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища, відповідно до положень цієї Конвенції.

 [Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті](#) (далі – Конвенція Еспо). Сторони на індивідуальній чи колективній основі вживають всіх належних і ефективних заходів по запобіганню значному шкідливому транскордонному впливу як результату запланованої діяльності, а також по його зменшенню та контролю за ним.

 [Зобов'язання в рамках Енергетичного Співтовариства](#) (Привести нормативно-правову базу з питань оцінки впливу деяких державних та приватних проектів на навколишнє середовище у відповідність з вимогами Директиви 85/337/ЄС з поправками, внесеними Директивою 97/11/ЄС та Директивою 2003/35/ЄС. Забезпечити транспозицію та повну імplementацію Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє природне середовище.)

РАЕW

Як процедура ОВД в
Україні гармонізована з
директивами ЄС?

На рівні Європейського Союзу працює три директиви, що визначають основні принципи та засади проведення ОВД:

- [Директива 2011/92/ЄС](#) про оцінку впливу окремих державних і приватних проектів на навколишнє середовище
- [Директива 1992/43/ЄС](#) про охорону природних середовищ існування та дикої флори і фауни
- [Директива 2001/42/ЄС](#) про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище

Відповідно до них було гармонізовано національне законодавство держав-членів з цього питання.

Звіт з оцінки впливу на довкілля є ключовим документом при проходженні процедури ОВД, що також підтверджується визначенням, наданим у пункті (g), де вже в першому пункті згадується підготовка звіту з ОВД розробником як одного з основних елементів ОВД.

Звіт з ОВД повинен містити інформацію, необхідну для того, щоб компетентний орган зміг надати обґрунтований висновок, який вимагається для отримання дозволу на розробку, і має бути достатньої якості, щоб дати змогу прийняти таке рішення.

Стаття 5(1) Директиви встановлює, що розробник має включити як мінімум до Звіту про ОВД з Додатком IV (згаданим у статті 5(1)(f)), що розширює ці вимоги.

- ✓ Базовий сценарій
- ✓ Опис проєкту
- ✓ Фактори довкілля, на які впливає проєкт
- ✓ Вплив на довкілля

- ✓ Оцінка альтернатив
- ✓ Заходи пом'якшення або компенсації
- ✓ Моніторинг
- ✓ Нетехнічне резюме

Декларації Директиви про ОВД вже передбачають ефективну участь громадськості в процесі прийняття рішень як одну з її основних цілей.

👉 **Директива ОВД вимагає заходів моніторингу** лише у випадках, коли це належним чином обґрунтовано (наприклад, коли скиди у воду за проектом можуть мати значний несприятливий вплив на ґрунтові води на ділянці, стан яких необхідно контролювати). Ці заходи вже мають бути включені до звіту з ОВД та – як передбачено статтею 8a(1) – схвалені і включені до дозволу на розробку.

РАЕW

Як у країнах ЄС
забезпечується участь
громадськості в процесі
ОВД?

Головна особливість участь громадськості в процесі ОВД є участь у громадських обговореннях (часто називаються громадські консультації) на етапі процедури з ОВД. В кожній країні відрізняються терміни цих обговорень, проте це не менше 30 днів.

Туреччина

Прозорість;
участь громадськості;
деталізовано діяльності,
що підлягають ОВД;
у звіті розглядаються
економічні і соціальні
аспекти проекту

Словенія

Можливість проведення
попередньої процедури ОВД,
зокрема з участю громадськості
в процедурі;
Міністерство приймає рішення
про необхідність проведення
оцінки впливу на довкілля;
Вимоги до розробників звітів з
ОВД та наявність реєстру
розробників звітів з ОВД.

Латвія

Компетентний орган приймає
рішення про необхідність
проведення оцінки впливу на
довкілля та розробляє план
ОВД;
Вимоги до розробників звітів з
ОВД прописується у плані ОВД.
Відсутність реєстру ОВД;
Термін дії висновку з ОВД - 3
роки

Бенін

Прозорість;
участь громадськості;
інтеграція екологічних
проблем з національним
плануванням;
надійне інструментування
та інституційні
інструменти

Естонія

Прозорість;
здійснення попередньої
процедури ОВД;
наявність графіку здійснення
ОВД;
обов'язкова ліцензія
розробника;
позбавлення ліцензії у разі
здійснення неправдивої ОВД

Японія

Поділ проектів на класи (клас 1 -
обов'язкове дотримання Закону
про ОВД, клас 2- дотримання
Закону визначається
індивідуально);
скринінг суб'єктом;
Процедура "охоплення" - збір
даних на ранніх стадіях проекту;
участь громадськості

РАЕВ

Чи визнаються результати української ОВД при роботі з іноземними інвесторами?

Результати проведеної в Україні процедури з ОВД визнаються іноземними інвесторами.

👉 Проте **для отримання додаткового кредитування від міжнародних фінансових установ, ОВД є проміжним етапом**, а для повної оцінки впливу діяльності на довкілля необхідно проведення додаткової оцінки на екологічну та соціальну складову (Environmental and Social Impact Assessment (ESIA)).

О! Які важливі
нюанси!

РАЕУ

Які міжнародні приклади конфліктів, пов'язаних із недотриманням ОВД, вам відомі?

PAEW

З усіх законів ЄС про навколишнє середовище Директива ОВД має найбільшу кількість рішень Суду ЄС, які стосуються її положень.

У 2013 році Європейська комісія опублікувала **збірник прецедентного права ЄСП у сфері оцінки впливу на навколишнє середовище**, який пізніше був оновлений у 2017 році для розгляду рішень, винесених тим часом.

 Європейський суд в одній із перших суттєвих справ щодо тлумачення Директиви ОВД постановив, що формулювання Директиви вказує на те, що вона має широку сферу застосування та широку мету.

Пізніше це було додатково підкріплено іншими рішеннями, тим самим закріпивши широку сферу застосування та широку мету Директиви ОВД у судовій практиці.

Європейський суд також оцінив у ряді випадків право осіб покладатися на Директиву ОВД. З цією метою Суд встановив, що якщо на держави-члени покладено обов'язок дотримуватися певної поведінки, ефективність директиви буде знижена, якщо особам буде заборонено покладатися на неї під час судових розглядів, а національні суди будуть позбавлені можливості беручи до уваги питання про те, чи дотримувався національний законодавчий орган у межах свого розсуду, встановленого директивою, здійснюючи її транспозицію, чи ні.

Коли національний суд проводить таку оцінку, **положення Директиви про ОВД можуть бути взяті до уваги, щоб перевірити, чи дотримувався національний законодавчий орган у межах дискреційних повноважень, встановлених Директивою.**

РАЕW

Серед прикладів порушень європейського законодавства можна виділити Грецію

Європейська комісія вирішила подати на Грецію до Суду Європейського Союзу через неправильну транспозицію [Директиви 2011/92/ЄС](#) щодо оцінки впливу на навколишнє середовище (зі змінами, внесеними [Директивою 2014/52/ЄС](#)).), яка зобов'язує держави-члени проводити оцінку впливу на навколишнє середовище для певних великих інфраструктурних проєктів. Грецьке законодавство не поширює, наприклад, положення Директиви про оцінку впливу на навколишнє середовище на всі проєкти, що служать цілям національної оборони. Директива про оцінку впливу на навколишнє середовище зазначає, що це звільнення може бути надано лише в кожному окремому випадку для проєкту та лише якщо держава-член вважає, що застосування процедури оцінки впливу на навколишнє середовище негативно вплине на оборонні або надзвичайні випадки цивільного характеру. захисту.

Крім того, як зазначено у відповідному повідомленні, грецьке законодавство навіть не містить правового положення, яке зобов'язує грецьку владу інформувати громадськість про будь-які рішення, прийняті іншою державою-членом щодо проєктів, що мають транскордонний вплив на територію Греції.

РАЕВ

Як участь в ОВД може
вплинути на імідж країни
чи компанії на
міжнародному рівні?

Оцінка впливу на довкілля має важливий вплив на імідж країни чи компанії на міжнародному рівні. Зокрема, головна особливість процедури – це відкритість та забезпечення заходів щодо мінімізації впливу на довкілля.

👉 Саме тому, **якщо підприємство дотримується екологічних умов Висновку під час здійснення діяльності, то це має позитивний вплив на його репутацію.**

І навпаки, недотримання умов ОВД несе за собою значний репутаційний ризик та втрату іміджу як на національну, так і на міжнародному рівнях.

РАЕW

Який закон в Україні регулює ОВД? Які ще підзаконні акти слід знати?

РАЕУ

- Головний закон – це [ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля»](#)
- Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 року № 1026 [«Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля»](#)
- Постанова від 13 грудня 2017 року № 1010 [«Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля»](#)

РАЕУ

- Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 року № 989 [«Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля»](#)
- Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 3 вересня 2020 року № 117 [«Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля»](#), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 жовтня 2020 року за № 1003/35286
- Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України [«Про затвердження Порядку проведення консультацій з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування щодо оцінки впливу на довкілля та врахування результатів таких консультацій при прийнятті рішення щодо можливості здійснення планованої діяльності»](#) від 6 лютого 2024 року № 142, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2024 року за № 224/41569

РАЕУ

Яка різниця між ОВД і СЕО
(стратегічною екологічною
оцінкою)?

РАЕВ

Головна відмінність – це те, що:

- висновок з ОВД – документ дозвільного характеру
- СЕО – рекомендаційного.

Також відмінність полягає у об'єкті діяльності.

Стратегічна екологічна оцінка направлена на перевірку документів державного планування, а оцінка впливу на довкілля застосовується для державних та приватних проєктів.

ХАРАКТЕРИСТИКА	ОВД	СЕО
Визначення	Це процедура оцінки потенційного впливу на довкілля конкретної планованої діяльності (проектів, об'єктів).	Це процес оцінки потенційного впливу на довкілля документів державного планування.
Законодавча база	Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»	Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
Рівень деталізації	Більш детальна, розглядає конкретні технічні рішення та їх вплив на довкілля.	Має більш загальний характер, розглядає стратегічні альтернативи розвитку.
Участь громадськості	Включає громадське обговорення планованої діяльності та звіту з ОВД.	Передбачає консультації з громадськістю щодо проекту документа державного планування та звіту про СЕО.

ХАРАКТЕРИСТИКА	ОВД	СЕО
Масштаб впливу	Фокусується на безпосередніх та локальних впливах конкретного проекту чи діяльності.	Розглядає кумулятивні та довгострокові наслідки реалізації документів державного планування на великих територіях.
Час проведення	Проводиться до початку здійснення планованої діяльності або суттєвих змін у вже існуючій діяльності.	Проводиться на ранній стадії розробки документів державного планування, до їх затвердження.
Об'єкт оцінки	Оцінює конкретні проекти, діяльність або об'єкти, які можуть мати значний вплив на довкілля.	Оцінює документи державного планування: стратегії, плани, схеми, містобудівну документацію, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи.

РАЕВ

Які стадії проходить
процедура ОВД в Україні?

РАЕВ

Так! Як це запам'ятати?

РАЕУ

Які типи діяльності
підлягають обов'язковій
ОВД?

РАЕW

Перелік видів діяльності, які підлягають процедурі ОВД зазначені у [статті 3 ЗУ «Про ОВД»](#)

Здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою цієї статті. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

☛ **Суб'єкт господарювання**, керуючись статтею 3 ЗУ «Про ОВД» та Постановою від 13 грудня 2017 року № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля» **САМОСТІЙНО визначає доцільність проходження процедури ОВД.**

РАЕВ

Які природоохоронні
критерії враховуються під
час проведення ОВД?

РАЕУ

При здійсненні процедури з ОВД слід використовувати наступні НПА:

- Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів (Постанова КМУ від 18 грудня 1998 року № 2024)
- Стаття 7, 39,40 ЗУ «Про ПЗФ»
- Бернська конвенція (Резолюція 4 та 6)
- Конвенція ЕСПО
- Стаття 88 Водного кодексу України
- Лісовий кодекс України
- Земельний кодекс України
- статті 18, 22-24 Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»
- стаття 11 ЗУ «Про трубопровідний транспорт»
- стаття 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини»

РАЕW

- статті 30-33 ЗУ «Про курорти»
- пункт 3 Правил охорони електричних мереж, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 № 209
- Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.1996 № 239
- стаття 3 ЗУ «Про використання земель оборони»
- статті 18, 22-24 Закону України «Про державний кордон України»
- ЗУ «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи»
- Про затвердження Правил охорони магістральних трубопроводів (Постанова КМУ від 16 листопада 2002 р. №1747)
- Рамсарська конвенція
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173

РАЕВ

1) Як формується звіт з оцінки впливу на довкілля? Які екологічні дані необхідні?

«10 кроків для успішного написання звіту з ОВД»

👉 **Опис альтернатив (99% всіх наданих до перевірки звітів без них)** Всі альтернативи (чи це технічні, чи територіальні, чи обидві) потрібно розглядати **ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ ЗВІТ В УСІХ РОЗДІЛАХ**. Не достатньо у розділі 2 написати, чому Ви відмовились від альтернативи. **ТУТ ПОТРІБНО ОБҐРУНТУВАТИ** на підставі чого, – а це перевищення показників по розсіюванні, чи утворення небезпечних відходів, чи шумове навантаження тощо (і це у порівнянні між обраними альтернативами). Відмова від діяльності НЕ є альтернативою.

👉 **Управління відходами.** Зверніть увагу на посилання на методики, зокрема на новий класифікатор та адаптуйте ДК 005 (бо всі розрахунки досі із ним синхронізовані) на Новий класифікатор. Рекомендуємо подавати і ДК коди і нові коди поруч.

РАЕУ

☛ **Опис базового стану довкілля** У розділі 3 НЕ ПИШІТЬ ПРО ОБЛАСТЬ і не переписуйте географію області. Тут потрібно локальні карти і опис максимум на рівні громади (для соціальних показників можна і район). Інформація про найвищу вершину області чи найдовшу річку не потрібно подавати.

ВАЖЛИВО!!! Потрібно подавати карти з відстанями до водних об'єктів, об'єктів ПЗФ, Емеральд тощо. Додавайте у розділ 3 опис соціальної сфери та техногенного середовища.

☛ **Передпроектні дослідження.** Перед початком робіт візьміть собі за основне правило – ПРОВЕДЕННЯ БІОДОСЛІДЖЕНЬ. Також можна проводити передпроектні лабораторні дослідження для визначення базового стану довкілля (це допоможе визначити реальний стан довкілля, і у разі перевищень по компонентам, можна буде суб'єктові визначити, що це не його діяльність спричинила).

РАЕУ

- ✎ **Післяпроектний моніторинг.** У розділ 11 подавати карти точок відбору проб. Також запропоновану програму моніторингу, періодичність проведення та по яких компонентах довкілля з врахуванням специфіки діяльності.
- ✎ **Оформлення звіту.** Звертайте увагу на оформлення звіту (стилі, шрифти, кольори, розміри шрифтів тощо, візуальний вигляд також важливий).
- ✎ **Зміст звіту та підпис виконавців повинні відповідати** Постанові 1026 КМУ, а ось Методичні рекомендації – лише рекомендаційний характер. Тому Постанова 1026 має більшу юридичну силу.

Абревіатура (перелік скорочень), зазначайте її у звіті (можна після змісту).

РАЕВ

☛ **Впливи діяльності.** Не вказуйте ВПЛИВ ВІДСУТНІЙ. Краще зазначайте, що вплив екологічно допустимий.

Потрібно точні дослідження та методики моделювання, щоб констатувати “вплив відсутній”, а поки таких на жаль, на всі види діяльності немає.

Важливо зазначати кумулятивний вплив діяльності. Це можуть бути викиди, шум, скиди тощо.

☛ **Заходи мінімізації впливу** Звертайте увагу на р.7 на та заходи у ньому. Від специфіки діяльності та сусідніх об'єктів буде залежати і перелік заходів.

☛ **Зміни у законодавстві.** Звертайте увагу на оновлення законодавства (відходи, ДБН тощо) і регулярно перевіряйте чинність нормативно-правових актів. Зверніть увагу, що у разі змін у законодавстві вже після завантаження звіту з ОВД у реєстр, протягом громадського обговорення звіту Ви можете подати оновлену частину звіту як «Інша додаткова інформація».

☛ **Запити на інформацію.** Пишіть листи в держоргани, зокрема щодо об'єктів культури. Водних об'єктів, туристичних маршрутів тощо та відповіді додавайте у додатки до звіту, а основну частину листа – в опис звіту та на їх основі робіть оцінку.

www.ukraine-oss.com

РАЕВ

2) Хто готує документ ОВД — сам замовник, незалежні фахівці, держава?

Звіт з ОВД готує суб'єкт господарювання, а в разі неможливості самостійно розробити, залучає спеціальні організації. Українське законодавство не вимагає обов'язкової сертифікації розробників звітів з ОВД.

Досвід інших країн щодо вимог до розробників з ОВД за покликанням вище.

3) Як оцінити достовірність впливів, наведених у звіті?

Для оцінки впливу на довкілля можна застосовувати лабораторні методи оцінки, а також розрахункові. Достовірність визначатиметься правильним підбором чинних методик та об'єктивністю проведення оцінки.

Висновок на кшталт, впливі відсутній на водні об'єкти, а передбачається скидання забруднюючих речовин у них не буде достовірною оцінкою впливу.

РАЕУ

4) Які юридичні наслідки для підприємства, якщо воно проігнорувало процедуру ОВД?

Відповідальність за порушення процедури з ОВД зазначена у статті 15 ЗУ «Про ОВД».

Стаття 15. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля

1) Правопорушеннями у сфері оцінки впливу на довкілля є:

1. надання завідомо неправдивих чи неповних відомостей про вплив на довкілля планованої діяльності;
2. порушення встановленої законодавством процедури здійснення оцінки впливу на довкілля, у тому числі порядку інформування громадськості та порядку проведення громадського обговорення і врахування його результатів;
3. неврахування у встановленому порядку результатів оцінки впливу на довкілля при прийнятті рішення про провадження планованої діяльності;
4. підготовка завідомо неправдивого звіту з оцінки впливу на довкілля чи завідомо неправдивого висновку з оцінки впливу на довкілля;

РАЕW

- 5) незаконне втручання у підготовку та надання висновку з оцінки впливу на довкілля;
- 6) провадження планованої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, без здійснення такої оцінки та отримання рішення про провадження планованої діяльності;
- 7) недотримання під час провадження господарської діяльності, експлуатації об'єктів, інших втручань у природне середовище і ландшафти, у тому числі з видобуванням корисних копалин, використанням техногенних родовищ корисних копалин, екологічних умов, визначених у висновку з оцінки впливу на довкілля, рішеннях про провадження планованої діяльності та проектах будівництва, розширення, перепрофілювання, ліквідації (демонтажу) об'єктів, інших втручань у природне середовище і ландшафти, у тому числі з видобуванням корисних копалин, використанням техногенних родовищ корисних копалин, а також змін у цій діяльності або подовження строків її провадження.

Законами України може бути встановлена відповідальність і за інші правопорушення у сфері оцінки впливу на довкілля.

2) Особи, винні в порушенні законодавства про оцінку впливу на довкілля, притягаються до дисциплінарної, адміністративної, цивільної чи кримінальної відповідальності.

5) Чи має право громадськість оскаржити висновок з ОВД? Як це відбувається?

Громадськість має право оскаржити висновок у суді, як і суб'єкт господарювання може оскаржити відмову.

Стаття 12 ЗУ «Про ОВД» **передбачає** оскарження в судовому порядку рішень, дій чи бездіяльності у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля

1. Висновок з оцінки впливу на довкілля, інші рішення, дії чи бездіяльність органів державної влади або органів місцевого самоврядування у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля можуть бути оскаржені будь-якою фізичною чи юридичною особою в судовому порядку.
2. Порушення процедури здійснення оцінки впливу на довкілля, безпідставне та необґрунтоване неврахування чи неналежне врахування результатів участі громадськості, інші порушення законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля є підставами для скасування висновку з оцінки впливу на довкілля та рішення про провадження планованої діяльності в судовому порядку.

РАЕВ

6) Чи є практика судових справ, де рішення було скасоване через порушення процедури ОВД?

Існує чимало судових справ, де рішення було скасоване через порушення процедури ОВД.

Ось цитата із Рішення: «Що стосується процедурних порушень, то позивачем та його представником вказувалось на порушення строків проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля, доступ до інформації громадськості в процесі прийняття рішень що стосуються довкілля (Орхуської конвенції).

Крім того, звернуто увагу на те, що Висновок опубліковано в реєстрі на веб-сайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля в порушення порядку опублікування та забезпечення вільного доступу громадськості до реєстру, що є порушенням з урахуванням положень Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Так, 01.07.2022 на веб-сайті Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля було опубліковано оскаржуваний висновок ОВД, однак доступ до останнього був обмежений.

Що стосується інших порушень законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля, то представник позивача вказував на те, що відповідачем не враховано ряд грубих недоліків Звіту з ОВД, на які вказувала громадськість.»

РАЕW

7) Яку юридичну силу має Висновок з ОВД і хто його затверджує?

Висновок з ОВД – це документ дозвільного характеру. Для більшості видів діяльності – це один з важливих дозвільних документів перед початком будівництва, або один з документів, який передує наступним.

Висновок з ОВД видає уповноважений орган, який розглядав процедуру з ОВД, в залежності від виду планованої діяльності згідно статті 3 ЗУ «Про ОВД». Це може бути Міндовкілля або Департамент/Управління екології.

Також уповноважений орган може надати Відмову у видачі висновку з ОВД, тоді така діяльність не може буде здійснена.

Тільки
не відмову!

РАЕW

8) Які технічні параметри діяльності підприємства обов'язково потрібно надавати для ОВД?

Для розроблення процедури ОВД важливо розуміти технічні параметри планованої діяльності, а для реконструкції – існуючого стану підприємства. Найкраще, чим більше даних, тим краще і якісніше буде проведена оцінка. Проте важливо зазначити, що ці дані не мають бути конфіденційними, тобто у процесі процедури ОВД не рекомендуємо у звітів з ОВД публікувати конфіденційні дані підприємства.

9) Як правильно розрахувати потенційний вплив на атмосферу, воду, ґрунти?

Потенційний вплив на компоненти довкілля слід розраховувати за чинними методиками, перелік яких наведений у додатках до Загальних методичних рекомендацій для розроблення звітів з ОВД.

www.mepri.gov.ua

На жаль, чимало методик застарілі, або відсутні галузеві методики розрахунку

РАЕW

10) Які інструменти або програмне забезпечення використовують для моделювання впливів?

Для оцінки розсіювання забруднюючих речовин, попри свою застарілість використовується програми ЕОЛ+ або ЕОЛ (ГАЗ)-2000 [h].

Для моделювання шуму рекомендуємо програмне забезпечення windPRO проте в Україні поки малопоширене.

Для розроблення картографічних матеріалів, рекомендуємо використання ГІС програм, таких як QGIS, ARCGIS, MapInfo тощо.

11) Як інженер співпрацює з екологами у підготовці звіту ОВД?

В нашому розумінні має бути повна синергія між інженером та екологом під час розроблення документів. Оскільки, звіт з ОВД – це не окрема планета, а це невід’ємна складова проекту.

РАЕW

12) Що робити, якщо під час експлуатації підприємства виникає новий негативний вплив — чи потрібне оновлення ОВД?

Якщо під час експлуатації підприємства виникає новий негативний вплив, а керуючись Постановою від 13 грудня 2017 р. № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля» це призводить до збільшення викидів, скидів, утворення відходів тощо, тоді **ОБОВ'ЯЗКОВО** проходити процедуру з ОВД (але це лише для тих об'єктів, що підлягають під її проходження згідно статті 3 ЗУ «Про ОВД»).

13) Як врахувати кумулятивний (накопичувальний) вплив від кількох об'єктів в одному регіоні?

На жаль, в Україні відсутні фахові методики врахування кумулятивного (накопичувального) впливу від кількох об'єктів. Наразі відсутній «банк даних», за яким можна переглянути сусідні підприємства та їхні потенційні впливи. Найпростіший метод дізнатись щодо підприємств, то переглянути у реєстрі ОВД, чи проходило сусіднє підприємство процедуру.

РАЕУ

ДОБІРКА до теми —

**Що потрібно знати про ОВД
(оцінка впливу на довкілля)**

Статті та аналітика

- **Процедура ОВД в Україні: проблеми впровадження та шляхи удосконалення**
Аналітична записка DiXi Group
dixigroup.org
- **Environmental Impact Assessment in the EU**
Європейська комісія: методичні пояснення, приклади, правила
ec.europa.eu/environment
- **EIA good practice guidance**
Guidance від UNEP та OECD (англ.)
oecd.org
- **Аналіз: ОВД Естонія**
www.ukraine-oss.com
- **Аналіз: ОВД Латвія**
www.ukraine-oss.com
- **Аналіз: ОВД Туреччина**
www.ukraine-oss.com
- **Аналіз: ОВД Словенія**
www.ukraine-oss.com

Відео та лекції

- **Серія відео від Міндовкілля України про процедуру ОВД (2023)**
[YouTube: Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України](#)
- **Environmental Impact Assessment Explained – канал European Parliament**
[YouTube: EuroparlTV](#)

Фільми та документальні стрічки

- **Dark Waters (2019)**

Історія про приховану екологічну шкоду та важливість оцінки ризиків

- **Erin Brockovich (2000)**

Класика про екологічний позов, що показує значення оцінки впливу на довкілля

- **The 11th Hour (2007, Леонардо ДіКапріо)**

Документалка про деградацію довкілля та важливість екополітик

РАЕВ

ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ до теми —

Що потрібно знати про ОВД
(оцінка впливу на довкілля)

РАЕW

Оцінка впливу на довкілля (ОВД) – правова процедура, що передбачає виявлення, опис і оцінку потенційного впливу запланованої діяльності на довкілля до прийняття рішення про її здійснення.

Суб'єкт господарювання – фізична або юридична особа, яка планує провадити діяльність, що підлягає ОВД.

Планована діяльність – проєкт, будівництво, реконструкція чи інша діяльність, яка може мати значний вплив на довкілля та потребує проходження процедури ОВД.

Значний вплив на довкілля – прямий або опосередкований негативний вплив на елементи довкілля (вода, повітря, ґрунти, біорізноманіття тощо), здоров'я людей або культурну спадщину.

Звіт з ОВД – документ, що готується суб'єктом господарювання або незалежними експертами і містить результати оцінки впливу запланованої діяльності на довкілля, включаючи альтернативи, заходи з пом'якшення наслідків, результати консультацій.

РАЕW

Уповноважений орган з ОВД – державна установа, яка забезпечує проведення процедури ОВД (в Україні це Міндовкілля або обласні держадміністрації / військові адміністрації).

Громадське обговорення – етап процедури ОВД, на якому громадськість має право ознайомитися зі звітом з ОВД і надати свої зауваження та пропозиції.

Екологічна інформація – всі дані про довкілля, включаючи фактори, що на нього впливають, і заходи, які вживаються для його захисту.

Альтернативи – можливі варіанти реалізації планованої діяльності, включаючи її повне скасування (нульовий варіант).

Транскордонна ОВД – процедура оцінки впливу на довкілля, яка передбачає інформування і консультації з іншими державами, якщо планована діяльність може мати вплив за межами країни.

РАЕВ

Орган, що приймає рішення – орган влади, який видає дозвіл або погодження на провадження діяльності після завершення процедури ОВД.

Експерт з ОВД – фахівець, який має відповідну кваліфікацію для проведення оцінки впливу та підготовки звіту з ОВД.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – окрема процедура, яка стосується оцінки впливу на довкілля не окремих проєктів, а державних планів та програм.

Орхуська конвенція – міжнародна угода, яка гарантує доступ громадськості до екологічної інформації, участь у прийнятті екологічно важливих рішень та доступ до правосуддя.

Директива 2011/92/ЄС (ОВД-директива) – основний правовий акт ЄС, який встановлює вимоги до процедури ОВД для країн-членів ЄС та країн, які імплементують це законодавство.

РАЕВ

Дякую за увагу!